

3/II S A /Ka 1854/03

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2005 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach
w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia NSA Henryk Wach

Sędziowie: NSA Anna Apollo
WSA Małgorzata Jużków (spr.)

Protokolant: Beata Jacek

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2005 r.
sprawy ze skargi Zbigniewa Gelzoka
na decyzję Państwowego Wojewódzkiego Inspektora
Sanitarnego w Katowicach
z dnia 13 czerwca 2003 r. nr HP/452-191/6857/2003
w przedmiocie choroby zawodowej

uchyla zaskarżoną decyzję.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem
SEKRETARZ SĄDOWY

Beata Jacek

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2003 r. nr HP / 04- 4050- 97/2002 w oparciu o art.5 pkt 4a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity w Dz. U. z 1998 r. Nr 90, poz. 575 ze zm.) oraz § 1, § 7 i 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1983 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. Nr 65, poz. 294 ze zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku orzekł o braku podstaw do stwierdzenia u Zbigniewa Gelzoka choroby zawodowej centralnego układu nerwowego, układu bodźcotwórczego i przewodzącego serca oraz gonad wywołanych oddziaływaniem pól elektromagnetycznych– wymienionej w pozycji 19 wykazu chorób zawodowych stanowiącego załącznik do powołanego rozporządzenia. Swoje rozstrzygnięcie oparł na ustaleniach dochodzenia epidemiologicznego, postępowania wyjaśniającego. Chorób szczególności na orzeczeniu Poradni Chorób Zawodowych Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Sosnowcu z dnia 14 listopada 2002 r., która to placówka nie rozpoznała u badanego wskazanej choroby zawodowej. Nie rozpoznali choroby zawodowej o etiologii zawodowej także orzecznicy Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu, placówki II szczebla w orzeczeniu z dnia 11 marca 2003 r.

W konkluzji organ I instancji uznał, że Zbigniew Gelzok w trakcie zatrudnienia miał kontakt z czynnikiem szkodliwym dla zdrowia, jakim jest pole elektromagnetyczne o gęstości mocy nadmiernej a nawet niedopuszczalnej, to jednak ze względu na treść orzeczeń lekarskich kompetentnych jednostek diagnostycznych, które nie rozpoznała u badanego choroby zawodowej centralnego układu nerwowego, układu bodźcotwórczego i przewodzącego serca oraz gonad wywołanych oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, nie znalazł podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wymienionej w pozycji 19 wykazu chorób zawodowych. Zgłaszane dolegliwości wynikają z samoistnego schorzenia kręgosłupa i padaczki.

Skarżący odwołał się od powyższej decyzji wnosząc o jej uchylenie i ponowne przeprowadzenie badań. Podniósł, że nie zgadza się z orzeczeniem lekarskim o braku podstaw do rozpoznania choroby

zawodowej., a w szczególności orzeczeniem Instytutu z dnia 11 marca 2003 r. z treści którego wynika, że rozpoznana u niego padaczka jest schorzeniem samoistnym o etiologii pozazawodowej. Nadto zarzucił pracodawcy podawanie nieprawdziwych informacji o przebiegu i warunkach jego pracy zawodowej oraz szkolenia i świadomości zagrożenia dla zdrowia.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach po rozpatrzeniu powyższego odwołania, decyzją z dnia 13 czerwca 2003 r. nr HP/452-191-6857/2003 na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji.

W uzasadnieniu decyzji podkreślił, że dla stwierdzenia choroby zawodowej niezbędnym jest ustalenie przez kompetentną placówkę diagnostyczną choroby zawodowej ujętej w wykazie chorób zawodowych oraz wykazanie związku przyczynowego między środowiskiem pracy a chorobą zawodową czyli wykazanie, że narażenie na czynnik szkodliwy, który wywołał schorzenie miało miejsce w czasie i w miejscu pracy.

Organ odwoławczy podzielił ustalenia dochodzenia epidemiologicznego dotyczące przebiegu pracy zawodowej Zbigniewa Gelzoka. Uznał za bezsporne, że od sierpnia do października 1996 r. pracował w Spółce z o.o. „NETSERVICE” w Katowicach jako telemonter i w latach 1996-2000 w Przedsiębiorstwie „GAWINEX” SP. z o.o. w Rybniku jako instalator okablowania i monter, gdzie podczas prac instalacyjnych w stacjach bazowych telefonii komórkowej był ekspozowany na działanie pola elektrycznego, gdzie w czasie pracy był narażony na ryzyko powstania choroby zawodowej wywołanej oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Dalej stwierdzono, że skarżący był badany w Poradni Chorób Zawodowych Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Sosnowcu (orzeczenie z dnia 14 listopada 2002 r.) oraz w Przychodni Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu (orzeczenie z dnia 11 marca 2003 r.). Obie jednostki diagnostyczne nie rozpoznały u skarżącego choroby zawodowej centralnego układu nerwowego, układu bodźcotwórczego i przewodzącego serca oraz gonad o etiologii zawodowej. Pierwsze orzeczenie wydano po przeprowadzeniu badania podmiotowego, przedmiotowego, konsultacji neurologicznej, psychologicznej, okulistycznej, badań EKG, EEG oraz analizie dostarczonej

dokumentacji medycznej. Drugie orzeczenie wydano na podstawie całokształtu obrazu klinicznego zobiektywizowanego specjalistyczną oceną w zakresie neurologii, psychologii, psychiatrii, okulistyki, laryngologii, chorób wewnętrznych i medycyny pracy wskazując jednoznacznie jako źródło dolegliwości zdrowotnych skarżącego samoistne schorzenie kręgosłupa i padaczkę.

W skardze do Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodka Zamiejscowego legalność Katowicach legalność dnia 17 lipca 2003 r. skarżący zakwestionował legalność decyzji Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach oraz poprzedzającej ją decyzji organu I instancji podnosząc, że obie placówki diagnostyczne nie rozpoznały u niego choroby zawodowej centralnego układu nerwowego mimo, że nie przeprowadziły pełnej diagnostyki (badanie nasienia) i pomimo stwierdzonych zaburzeń adaptacyjno-depresyjnych o podłożu organicznym oraz padaczki. W uzupełnieniu skargi Zbigniew Gelzok przedstawił pismo Kierownika Przychodni Chorób Zawodowych z dnia 25 listopada 2003 r., które nie zawierało odpowiedzi na postawione mu pytanie o przyczynę pominięcia badania endokrynologicznego, hormonalnych i nasienia celem wyjaśnienia występowania bezpłodności i zaburzeń potencji.

Odpowiadając na skargę organ odwoławczy wniósł o jej oddalenie podtrzymując swoje stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i wskazując, że brak rozpoznania choroby narządu słuchu przez uprawnione placówki diagnostyczne uniemożliwił wydanie decyzji o jej stwierdzeniu.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisów prawa, które to naruszenie w istotny sposób mogło wpłynąć na wynik sprawy.

Na wstępie należy zauważyć, że z dniem 1 stycznia 2004 r. weszła w życie reforma sądownictwa administracyjnego. Na podstawie art. 85 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271) z tą datą w Warszawie i w miejscowościach, w

których miały siedziby ośrodki zamiejscowe Naczelnego Sądu Administracyjnego utworzono w ich miejsce wojewódzkie sądy administracyjne.

Stosownie do art. 97 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Przepisy wprowadzające ustawę- Prawo o ustroju sądów administracyjnych (...) sprawy, w których skargi zostały wniesione do Naczelnego Sądu Administracyjnego przed dniem 1 stycznia 2004r. i postępowanie nie zostało zakończone, podlegają rozpoznaniu przez właściwe wojewódzkie sądy administracyjne na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz.1270). Na podstawie § 1pkt 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie utworzenia wojewódzkich sądów administracyjnych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz. U. Nr 72, poz. 652) dla województwa śląskiego utworzony został Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach.

Wracając do meritem sprawy należy podkreślić, że trafnie wskazał organ Inspekcji Sanitarnej, iż materialnoprawne przesłanki stwierdzenia choroby zawodowej wyznaczał § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1983 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. Nr 65, poz. 294 ze zm.), które stanowił podstawę prawną wydania zaskarżonej decyzji. W myśl tego przepisu przez choroby zawodowe rozumie się choroby wymienione w wykazie chorób zawodowych stanowiącym załącznik do wskazanego rozporządzenia, jeżeli zostały spowodowane działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących w środowisku pracy. Wystąpienie tych przesłanek organ orzekający jest obowiązany ustalić zgodnie z wymogami procedury administracyjnej, a w szczególności art. 7 i 80 k.p.a.

Jednostkami organizacyjnymi właściwymi do rozpoznania chorób zawodowych były jednostki wymienione w § 7 powołanego rozporządzenia. Taki status posiadały jednostki orzekające w niniejszej sprawie: Poradnia Chorób Zawodowych Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Sosnowcu oraz Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu. Organ odwoławczy pominął jednak to, że opinia lekarska podlega jego ocenie jak każdy inny

dowód, a zatem powinna być oceniana w aspekcie rozpatrzenia całego materiału dowodowego – art. 77 § 1 k.p.a..

W pozycji 19 wykazu chorób zawodowych stanowiącego załącznik do powyższego rozporządzenia widnieją choroby centralnego układu nerwowego, układu bodźcotwórczego i przewodzącego serca oraz gonad wywołane działaniem pól elektromagnetycznych. Zaburzenia czynnościowe układu nerwowego i krążenia, mają najczęściej charakter odwracalny po czasowym odsunięciu od pracy w ekspozycji na pola elektromagnetyczne. Dlatego poza dokonaniem kompleksowej oceny stanu zdrowia przez lekarzy różnych specjalności jak internista, neurolog, psychiatra, endokrynolog, psycholog i okulista z reguły koniecznym jest wykonanie badań dodatkowych jak EEG, EKG oraz badań hormonalnych i nasienia u mężczyzn. Wymagane jest wykluczenie możliwych przyczyn pozazawodowych oraz wnikliwej oceny warunków pracy.

Choroba zawodowa jest w istocie pojęciem prawnym oznaczającym, zachorowanie, kalectwo lub śmierć, które pozostają w związku przyczynowym z pracą. Przyczyna jej wystąpienia jest sama praca, jej rodzaj, warunki wykonywania. W konstrukcji prawnej choroby zawodowej istnieje domniemanie związku przyczynowego pomiędzy stwierdzonym narażeniem pracownika na działanie czynnika szkodliwego w środowisku pracy, a rozpoznaną chorobą ujętą w wykazie chorób zawodowych. Organ odwoławczy winien był poddać wnikliwej analizie orzeczenia lekarskie, które w swej treści SA ogólnikowe i lakoniczne. Nie zawierają informacji dotyczącej wyników analizy dokumentacji lekarskiej badań wstępnych skarżącego okresowych skarżącego i występujących różnic stanu jego zdrowia w czasie zatrudnienia i po jego ustaniu. Kiedy stwierdzono u skarżącego uraz kręgosłupa oraz padaczkę i dlatego wykluczono jej zawodową etiologię. Nadto nie przeprowadzono badań endokrynologicznych i badania nasienia. Należy też zauważyć, iż orzeczenie placówki diagnostycznej I szczebla nie wskazuje na występowanie u skarżącego schorzeń kręgosłupa i padaczki.

Powołanie się zatem na budzące wątpliwości orzeczenia placówek diagnostycznych, bez wyjaśnienia tych wątpliwości nie było wystarczającym dowodem na obalenie związku przyczynowego pomiędzy zaburzeniami czynnościowymi układu nerwowego, a

środowiskiem pracy. Na organach administracji publicznej orzekających w sprawach chorób zawodowych ciąży obowiązek wyjaśnienia wszystkich wątpliwości. Wobec uchybienia przez organ odwoławczy wyżej opisanym obowiązkom na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 c ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi zaskarżoną decyzję uchylono.

Rozpoznając ponownie sprawę organ odwoławczy uwzględni zalecenia wynikające z powyższych rozważań Sądu i w szczególności uzupełni materiał dowodowy o orzeczenie lekarskie obejmujące wszechstronne ustalenia chorób wymienionych w pozycji 19 wykazu chorób zawodowych, w tym choroby gonad wywołanej działaniem pól elektromagnetycznych.

Z uwagi na między czasowy przepis § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznania i stwierdzenia chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach (Dz. U. Nr 132, poz.1115) obowiązującego od dnia 3 września 2002 r. dalsze postępowanie organ odwoławczy będzie prowadził na podstawie przepisów obowiązujących w chwili rozpoczęcia niniejszego postępowania administracyjnego, a zakońzonego wydaniem zaskarżonej decyzji.

Sąd nie dopatrzył się podstaw do zastosowania art. 152 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ponieważ zaskarżona decyzja nie podlegała wykonaniu.

Na oryginalnie własnoręcznie podpisany
Za zgodność z oryginałem

SEKRETARZ SĄDOWY

Beata Jacek